

Advies 642 | Samenvatting

De klacht ziet op een aanbesteding volgens de procedure voor sociale en andere specifieke diensten. Aanbesteder heeft de betrokken opdracht niet gegund.

Klachtonderdeel 1

Ondernemer klaagt dat sprake is schending van het gelijke speelveld, omdat een concurrerende organisatie subsidie zou ontvangen van aanbesteder en daardoor een voordeel zou hebben bij het in de aanbesteding gehanteerde budgetplafond.

De Commissie is van oordeel dat de omstandigheid dat aanbesteder een budgetplafond hanteert en dat een zekere organisatie subsidie zou ontvangen van aanbesteder, niet zonder meer meebrengt dat in deze aanbesteding sprake is van een schending van het level playing field of van discriminatie van ondernemer. Dat geldt te meer nu de onderhavige opdracht niet is gegund. De Commissie verklaart dit klachtonderdeel **ongegron**d.

Klachtonderdeel 2

Ondernemer klaagt voorts dat aanbesteder middels de in de aanbesteding gestelde SROI-eis een concurrerende organisatie (die subsidie van aanbesteder zou ontvangen) laat prevaleren boven commerciële ondernemingen zoals ondernemer. Statushouders, de primaire doelgroep van de betrokken opdracht, staan niet vermeld als doelgroep in de SROI-eis.

De Commissie oordeelt dat ondernemer zich onvoldoende proactief heeft opgesteld door pas na afloop van de aanbestedingsprocedure over dit punt te klagen en verklaart dit klachtonderdeel **ongegron**d.

Ten overvloede overweegt de Commissie dat ondernemer onvoldoende heeft onderbouwd dat sprake is van bevoordeling van een andere organisatie door de gestelde SROI-eis.

Advies 642

1. Feiten

- 1.1. Aanbesteder heeft op 1 april 2021, als penvoerder namens enkele aanbestedende diensten, een aanbesteding georganiseerd voor de uitvoering van trajecten in het kader van de leerroutes Wet Inburgering. Die zijn bedoeld om inburgeraars zo goed mogelijk te laten integreren en mee te laten doen in de Nederlandse samenleving en op de arbeidsmarkt (Leerroutes Inburgering). In de 'Offerteaanvraag ten behoeve van de vereenvoudigde procedure voor Sociaal Specifieke diensten boven de drempelwaarde Leerroutes Inburgering' is vermeld dat sprake is van een procedure voor sociale en andere specifieke diensten. De offerteaanvraag bevat, onder meer, het volgende:

'3. AANLEIDING

Op 1 januari 2022 treedt de Wet inburgering in werking. De verantwoordelijkheid voor de inburgering verschuift voor een groot deel van het rijk naar de individuele gemeenten. Voor de uitvoering van de wet dienen gemeenten leerroutes aan te bieden aan inburgeraars. De rijksoverheid heeft 3 leerroutes vastgesteld te weten de B1 route, de onderwijsroute en de Z-route. De B1 route en de Onderwijsroute maken onderdeel uit van deze aanbesteding. Zie voor de omschrijving van de Opdracht paragraaf 4.2.

De Z-route wordt door gemeenten nog ontwikkeld en naar verwachting volledig lokaal dan wel subregionaal georganiseerd.

(...)

Budgetplafond

De prijs per traject en per deelnemer waarvoor kan worden ingeschreven is de maximale prijs van € 8.000.

(...)

7.5 Programma van Eisen

Naast de geschiktheidseisen die aan uw onderneming worden gesteld, worden er ook eisen gesteld aan de uitvoering van de opdracht, zie Bijlagen 4 en 5: Programma van Eisen, per perceel. Om in aanmerking te komen voor de gunning van deze opdracht, dient u ook aan deze eisen te voldoen.

(...)

7.7 Beoordeling Inschrijving

Alle uitsluitingsgronden, alle geschiktheidseisen en alle in het Programma van Eisen gestelde eisen worden alle afzonderlijk aangemerkt als een knock-out eis. De Inschrijving wordt geschikt geacht, indien geen van de in het UEA genoemde uitsluitingsgronden van toepassing zijn en de Inschrijving voldoet aan alle gestelde eisen.

(...)

8.2.4 Subgunningscriterium 1c Perceel 1 Social Return

In aanvulling op de reeds gestelde contracteis Social Return (zie Bijlage 8), acht Opdrachtgever het een meerwaarde als inschrijvers extra inzet kunnen realiseren binnen de contractgemeenten. Deze extra inzet komt dus boven op de reeds gestelde norm.

Geef aan, op maximaal 2 pagina's (A4):

- Hoeveel duurzame plaatsingen (arbeidsduur van minimaal 6 mnd.) kunt u jaarlijks realiseren ten gunste van [betrokkenen bij aanbestedende diensten].
- Welke taken/activiteiten stelt u beschikbaar voor invulling met de doelgroep SROI.
- Ziet u mogelijkheden om deze taken/activiteiten in te laten vullen door statushouders (ervaringsdeskundigen)
- Welke aanpak u hanteert om daadwerkelijke realisatie van deze inzet te bewerkstelligen
- Welke werkwijze u hanteert bij de begeleiding van de potentiële kandidaten uit de doelgroep.

Mocht het voor uw bedrijf niet mogelijk zijn om een social return activiteit zoals uitgevraagd in te zetten, dan verzoeken we u kenbaar te maken welke compensatieregeling u inzet.

(...)

8.4 Wijze van beoordelen

(...)

Inschrijver dient minimaal een voldoende punten te behalen per sub-gunningcriterium om voor gunning in aanmerking te komen. Indien dit minimum aantal niet wordt behaald, zal de betreffende Inschrijving ter zijde worden gelegd.'

- 1.2. Bij de offerteaanvraag heeft aanbesteder een programma van eisen gevoegd als Bijlage 4, met daarin de volgende eisen:

'Algemene eisen

(...)

- 20 De opdrachtnemer zorgt er in samenwerking met de lokale SW-organisatie of het lokaal werkbedrijf voor dat de participatieplaats aansluit bij het doel-perspectief van de inburgeraars.

(...)

Materie eisen

(...)

- 10 Opdrachtgever geeft invulling aan Social Return (Zie bijlage 11)'

- 1.3. In Bijlage 11 'Social Return' bij de offerteaanvraag is, onder meer, het volgende bepaald:

'Sociale paragraaf

De regiogemeenten hanteren sociale voorwaarden bij aanbestedingen met een opdrachtwaarde boven € 50.000,- (excl. BTW).

U bent als opdrachtnemer verplicht om 5% van de totale waarde van een opdracht in te zetten ten behoeve van Social Return. Bij opdrachten waarbij de waarde van de levering significant hoger is dan de loonsom wordt volstaan met 7% van de loonsom. Dit is het geval wanneer de aanneemsom voor meer dan 70% uit materiaal bestaat.

(...)

Doelgroepen & Benadering

De doelgroepen die de regiogemeenten in het kader van Social Return hanteren, zijn:

- ✓ Langdurig werklozen: mensen die aantoonbaar langer dan 6 maanden werkloos werkzoekend zijn en staan ingeschreven als werkzoekende.
- ✓ Jongeren: werkzoekenden van 18 tot 27 jaar.
- ✓ Mensen met een arbeidsbeperking: mensen met een indicatie voor de sociale werkvoorziening en/of een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA, Wajong, WAZ) en de doelgroep voor de loonkostensubsidie in de Participatiewet.
- ✓ Vroegtijdige schoolverlaters.
- ✓ Scholieren van het Voortgezet Onderwijs, Praktijkonderwijs of Voortgezet Speciaal Onderwijs en studenten van het MBO.

(...)

IN UW PVA GEEFT UW SMART AAN HOE U BINNEN DEZE OPDRACHT HET ONDERDEEL SROI INVULT.'

- 1.4. Uit de bij de klacht gevoegde stukken blijkt dat ondernemer op 31 mei 2021 een inschrijving heeft ingediend voor perceel 1 B1 Route. Aanbesteder heeft de inschrijving van ondernemer terzijde gelegd bij bericht van 20 juli 2021 vanwege het niet voldoen aan eis 10 van de materiële eisen en het niet voldoen aan eis 20 van de algemene eisen.

'U voldoet niet aan eis 10 van de materiële eisen; Opdrachtgever geeft invulling aan Social Return (Zie bijlage 11). U heeft nergens beschreven hoe u zelf als opdrachtnemer hier invulling aan geeft.

Ook voldoet u niet aan eis 20 van de algemene eisen; De opdrachtnemer zorgt er in samenwerking met de lokale SW-organisatie of het lokaal werkbedrijf voor dat de participatieplaats aansluit bij het doelperspectief van de inburgeraars. In uw inschrijving stelt u dat de vaste trajectbegeleider van de gemeente zich moet inspannen om een geschikt bedrijf/instelling te vinden die voldoet aan de ervaring en voorkeuren van de cursist. De eisen zijn in de offerte-aanvraag omschreven als knock-out criteria.'

- 1.5. Uit de bij de klacht gevoegde reactie van aanbesteder van 27 juli 2021 blijkt dat ondernemer bezwaar heeft gemaakt tegen de terzijdelegging. Voor zover hier van belang heeft aanbesteder als volgt op het bezwaar gereageerd:

'In de offerteaanvraag ten behoeve Leerroutes inburgering met referentie VOI-ML, is in paragraaf 7.7. opgenomen dat alle uitsluitingsgrond, alle geschiktheidseisen en alle in het programma van eisen gestelde eisen alle afzonderlijk worden

aangemerkt als knock-out eis. Daarmee staat wel degelijk in de stukken beschreven dat de eisen 10 en 20 knock-out eisen betreffen.

Ten aanzien van uw stelling dat het koppelen van social return verplichting aan een B1 taalopleiding disproportioneel en onrechtmatig is geldt dat u op geen enkel moment en op geen enkele wijze gedurende de procedure kenbaar heeft gemaakt dat deze koppeling in de aanbesteding disproportioneel en onrechtmatig vindt. Iedere belanghebbende heeft de gelegenheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken over de aanbesteding. Dit heeft u gedurende de gehele procedure nagelaten.'

- 1.6. Uit de reactie van aanbesteder blijkt dat hij de opdracht zonder gunning heeft geëindigd (zie hierna onder 3.1). Op 29 juli 2021 heeft ondernemer de onderhavige klacht ingediend bij de Commissie (zie hierna onder 2). Aanbesteder heeft op 5 augustus 2021 op de klacht gereageerd (zie hierna onder 3).

2. Beschrijving klacht en onderbouwing

2.1. Klachtonderdeel 1

- 2.1.1. Ter inleiding geeft ondernemer zijn visie op de ontwikkeling van het onderwijs op B1 niveau ten behoeve van statushouders in Nederland.

Achtergrond ontwikkeling taalonderwijs voor statushouders

- 2.1.2. In de woorden van ondernemer, had Kabinet Rutte 2 voor vluchtelingen het volgende besloten. De vluchteling moest, na zijn verblijf in het AZC, als statushouder een contract ondertekenen dat hij/zij zou moeten inburgeren. Hiervoor werd door DUO een kredietlening van €10.000,- aan deze bijstandstrekkingen verleend. Deze lening hoefde niet terugbetaald te worden als de statushouders binnen 3 jaar voor het inburgeringsexamen zouden slagen. Ze konden met dit krediet zelf een taalschool selecteren en betalen.
- 2.1.3. Dit leidde, volgens ondernemer, tot een explosie van taalscholen (194) in Nederland en aan deze scholen werden geen bijzondere eisen gesteld. Ondernemer stelt dat het risico of het onderwijs goed of slecht was, geheel bij de statushouders lag. Vervolgens moest Blik op Werk erop toezien dat er resultaten werden bereikt.
- 2.1.4. De "kwaliteitschaos" bij de taalscholen, de financiële rechtsongelijkheid van de statushouders en het gebrek aan normen leidden er, volgens ondernemer, uiteindelijk toe dat de centrale overheid het "probleem" NT2 taalonderwijs heeft neergelegd bij decentrale overheden per 01-01-2022.
- 2.1.5. Blik op Werk heeft inmiddels de eisen waaraan de scholen moeten voldoen aangescherpt, zodat alleen de bonafide en kwalitatief goede scholen NT2 taalonderwijs mogen geven, stelt ondernemer.

Huidige wijze van opdrachtverstrekking

- 2.1.6. Nu zijn decentrale overheden bezig met de aanbestedingen van de B1-route (taalonderwijs) en de Z-route (sociaal en maatschappelijke integratie).
- 2.1.7. Deze aanbestedingen gebeuren op verschillende wijzen: op de ene plek krijgt, volgens ondernemer, een organisatie de opdracht beide routes gegund zonder aanbesteding. De huidige commerciële bedrijven hebben geen toegang tot de markt.

- 2.1.8. Op een andere plek heeft een organisatie (met €85 miljoen subsidie) een eigen BV waaraan de opdracht is gegund. Aan de verliezers is vermeld dat zij binnen 7 dagen een bezwaar kunnen indienen middels een kort geding.
- 2.1.9. Elders heeft een organisatie (met €30 miljoen subsidie en €178.000,- exploitatie verlies) de aanbesteding gewonnen en op weer een andere plek wordt verwacht dat een organisatie (met €203 miljoen subsidie en €2,8 miljoen exploitatie verlies) de aanbesteding zal winnen.

Inhoud klachtonderdeel 1

- 2.1.10. Ondernemer stelt dat het vreemd is dat commerciële, door Blik op Werk goedgekeurde, taalscholen moeten concurreren met gesubsidieerde opleidingsinstituten.
- 2.1.11. In de onderhavige aanbesteding wordt de €10.000,- per cursist verlaagd tot een maximum van €8000,- te betalen door aanbesteder in plaats van DUO.
- 2.1.12. Ondernemer klaagt dat daarmee mogelijk sprake is van discriminatie, althans schending van het gelijke speelveld.

2.2. Klachtonderdeel 2

- 2.2.1. Ondernemer klaagt dat een concurrerende organisatie, die naar stelling van ondernemer wordt gesubsidieerd door aanbesteder, op voorhand heeft geweigerd de 'Z-route' aan te bieden als zij niet de 'B1-route' mag leveren. Op grond van het verkrijgen van subsidie heeft aanbesteder middels de eis Social Return (bijlage 11) de concurrerende organisatie laten prevaleren boven de commerciële NT2 taalaanbieders waartoe ondernemer behoort. In bijlage 11 staan de doelgroepen vermeld. Daar staan statushouders, de primaire doelgroep voor NT2 onderwijs, niet vermeld.
- 2.2.2. De correlatie tussen de leidraad en de eisen is ondoorzichtig.

3. Reactie aanbesteder

3.1. Klachtonderdeel 1

De aanbesteding Leerroutes Inburgering was ingericht in twee percelen, perceel 1 B1 route en perceel 2 Onderwijsroute. Ondernemer stelt dat in deze aanbesteding sprake is van oneerlijke concurrentie omdat de opdracht gegund zou zijn aan organisatie A, die ook subsidie ontvangt. Aanbesteder heeft de opdracht op beide percelen echter niet gegund, aan geen enkele partij. Op de aanbesteding is slechts op één perceel (B1) één inschrijving ontvangen, van ondernemer, die wegens ongedigheid terzijde is gelegd. Hierover is klager d.d. 20 juli 2021 schriftelijk en gemotiveerd geïnformeerd. Daarmee heeft aanbesteder namens de aanbestedende diensten de aanbesteding zonder gunning beëindigd.

3.2. Klachtonderdeel 2

- 3.3. Ondernemer stelt dat aanbesteder middels de eis social return organisatie A op grond van het verkrijgen van subsidie laat prevaleren. Aanbesteder heeft samen met de andere aanbestedende diensten een protocol social return vastgesteld, dat onder meer inhoudt dat voor alle aanbestedingen boven de € 50.000 de verplichting voor social return moet worden meegenomen. Alleen het college van B&W kan besluiten deze eis te laten vervallen. Dat is in deze aanbesteding niet gebeurd en dus zijn eisen opgenomen met betrekking tot (de invulling van) social return. Dit

heeft niks te maken met een vermeende voorkeur van aanbesteder of het verstrekken van subsidies.

- 3.4. Ondernemer heeft gedurende de aanbestedingsprocedure op geen enkele wijze te kennen gegeven de eisen met betrekking tot (de invulling van) social return disproportioneel of in strijd met het non-discriminatiebeginsel te vinden. Pas op het moment dat aanbesteder liet weten zijn inschrijving terzijde te leggen wegens het niet voldoen aan deze eisen, maakte ondernemer zijn bezwaar kenbaar. Dat is simpelweg te laat, aanbesteder kan en mag in deze fase van de aanbestedingsprocedure de gestelde eisen niet meer aanpassen.

4. Beoordeling

- 4.1. De Commissie stelt vast dat aanbesteder een aanbesteding heeft georganiseerd volgens de procedure voor sociale en andere specifieke diensten. Op die procedure zijn onder andere de volgende bepalingen van toepassing: Deel 1 en artikelen 2.38 en 2.39 van de Aw 2012.

4.2. Klachtonderdeel 1

Beknopt oordeel

- 4.2.1. De Commissie is van oordeel dat de omstandigheid dat aanbesteder een budgetplafond hanteert en dat een zekere organisatie subsidie zou ontvangen van aanbesteder, niet zonder meer meebrengt dat in deze aanbesteding sprake is van een schending van het level playing field of van discriminatie van ondernemer. Dat geldt te meer nu de onderhavige opdracht niet is gegund. De Commissie verklaart dit klachtonderdeel **ongegron**d.

Toelichting

Klacht kan op verschillende wijzen worden uitgelegd

- 4.2.2. Bij de behandeling van dit klachtonderdeel stelt de Commissie het volgende voorop. Dat de gang van zaken rond deze aanbesteding ondernemer te denken geeft, acht de Commissie begrijpelijk. Op 1 januari 2022 treedt de Wet inburgering in werking, en de Commissie veronderstelt dat aanbesteder uiterlijk op die datum duidelijkheid moet hebben over de wijze waarop hij invulling geeft aan zijn verantwoordelijkheid voor de inburgering. Dat aanbesteder de aanbesteding afbreekt zonder gunning is in dat opzicht opmerkelijk.
- 4.2.3. De wijze waarop ondernemer zijn klacht heeft geformuleerd, laat ruimte voor verschillende interpretaties van de klacht. De Commissie heeft de klacht verdeeld in twee klachtonderdelen en begrijpt dat dit eerste onderdeel van de klacht betrekking heeft op het in de aanbesteding gehanteerde budgetplafond (zie 1.1 bovenstaand) in samenhang met de omstandigheid dat een concurrerende organisatie, naar stelling van ondernemer, subsidie zou ontvangen van aanbesteder. De Commissie kan aan de hand van de klacht niet vaststellen of de concurrerende organisatie daadwerkelijk subsidie van aanbesteder heeft ontvangen, of op andere wijze en via andere kanalen van overheidswege wordt bekostigd.

Uitleg klachtonderdeel 1

- 4.2.4. De Commissie begrijpt dat ondernemer zich op het standpunt stelt dat aanbesteder organisatie A heeft bevoordeeld door een budgetplafond te hanteren in de onderhavige aanbesteding. Omdat organisatie A subsidie ontvangt van aanbesteder (of op andere wijze van overheidswege wordt bekostigd) kan zij in de optiek van

ondernemer voldoen aan het budgetplafond. Ondernemer kan de opdracht niet of moeilijker vervullen binnen het budgetplafond, omdat hij geen subsidie ontvangt of op andere wijze door de overheid wordt bekostigd. Het hanteren van een budgetplafond in deze aanbesteding zou daarmee een schending van het level playing field inhouden.

Schending level playing field?

- 4.2.5. De Commissie overweegt, onder verwijzing naar haar Adviezen 625, 626 en 627 (ov. 5.7.7, 4.7.7 en 4.7.7) dat de plicht voor een aanbestedende dienst om een 'level playing field' te creëren in beginsel slechts inhoudt in dat hij de inschrijvers zoveel als mogelijk in staat stelt een concurrerende inschrijving te doen. Volgens vaste jurisprudentie gaat die plicht niet zover dat hij de verschillen tussen de concurrenten volledig moet compenseren (vgl. Voorzieningenrechter rechtbank Rotterdam 3 juli 2017, ECLI:NL:RBROT:2017:6842, r.o. 4.31). Hoewel aanbestedende diensten de voordelen van, bijvoorbeeld, de zittende leverancier niet volledig hoeven te neutraliseren, zijn zij wel gehouden zo veel mogelijk relevante informatie over de opdracht aan de andere potentiële inschrijvers te verschaffen. Het is daarbij ook aan de potentiële inschrijvers naar relevante informatie te vragen (Voorzieningenrechter rechtbank Rotterdam 4 mei 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:4205, r.o. 4.7).
- 4.2.6. Ondernemer heeft onvoldoende aangedragen voor de conclusie dat in deze aanbesteding de mededinging tussen organisatie A en ondernemer is vervalst of uitgeschakeld (vgl. Voorzieningenrechter rechtbank Rotterdam 1 december 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:13024, r.o. 4.3 en verder). De omstandigheid dat aanbesteder een budgetplafond hanteert en dat organisatie A subsidie zou ontvangen van aanbesteder, brengt niet zonder meer mee dat in deze aanbesteding sprake is van een schending van het level playing field of van discriminatie van ondernemer. Dat geldt te meer nu de onderhavige opdracht niet is gegund.
- 4.2.7. De Commissie verklaart dit klachtonderdeel **ongegrond**.

4.3. Klachtonderdeel 2

Beknopt oordeel

- 4.3.1. De Commissie oordeelt dat ondernemer zich onvoldoende proactief heeft opgesteld. De Commissie verklaart dit klachtonderdeel **ongegrond**. Ten overvloede overweegt de Commissie dat ondernemer onvoldoende heeft onderbouwd dat sprake is van bevoordeling van een andere organisatie.

Toelichting

Onvoldoende proactiviteit ondernemer?

- 4.3.2. Volgens bestaande jurisprudentie mag van een inschrijver in een geval als het onderhavige een proactieve houding worden verwacht. Dit houdt in dat een inschrijver verplicht is onvolkomenheden in de aanbestedingsprocedure bij de aanbesteder te signaleren zodra hij die redelijkerwijze behoorde op te merken. De ratio daarvan is dat de aanbesteder daarmee mogelijk in staat wordt gesteld de (gevolgen van de) onvolkomenheden ongedaan te maken in een stadium waarin de nadelige gevolgen daarvan voor alle betrokken partijen zoveel mogelijk beperkt kunnen blijven (zie ov. 5.2.2. van advies 625, met het aan adviezen 361 en 444 ontleende kader).

- 4.3.3. Uit de door ondernemer verstrekte stukken blijkt niet dat ondernemer gedurende de aanbestedingsprocedure bezwaren kenbaar heeft gemaakt tegen (de invulling van) de eisen met betrekking tot social return. Met aanbesteder is de Commissie van oordeel dat ondernemer de onder 4.3.2 bedoelde verplichting onvoldoende heeft nageleefd.
- 4.3.4. De Commissie verklaart klachtonderdeel 2 daarom **ongegron**d.
- 4.3.5. Ten overvloede oordeeldt de Commissie dat dit klachtonderdeel ook inhoudelijk ongegrond moet worden verklaard. De Commissie overweegt daartoe als volgt.

Ten overvloede: bevoordeling door SROI-eis onvoldoende onderbouwd

- 4.3.6. Artikel 1.10 Aw 2012 bepaalt dat een aanbestedende dienst uitsluitend eisen, voorwaarden en criteria stelt die in een redelijke verhouding staan tot het voorwerp van de opdracht (in ov. 5.4 van Advies 290 heeft de Commissie het specifiek voor SROI-eisen geldende kader beschreven).
- 4.3.7. De Commissie merkt terzijde op dat zij dit artikel van toepassing acht, al stelt aanbesteder in de offerteaanvraag ervoor te hebben gekozen de opdracht aan te besteden door middel van een nationale openbare procedure. De Commissie meent, op grond van de geraamde maximale opdrachtwaarde van €960.000,- per perceel die is weergegeven op pagina 10 van de offerteaanvraag, dat de Europese drempelwaarde voor sociale en andere specifieke diensten is overschreden. Dat lijkt aanbesteder te onderkennen in de naamgeving van de offerteaanvraag waarin expliciet is benoemd dat de aanbesteding ziet op diensten boven de drempelwaarde (zie 1.1 bovenstaand). Het stond aanbesteder daarmee niet vrij te kiezen voor de nationale openbare procedure. Voor de uitkomst van dit advies is dat overigens niet van belang.
- 4.3.8. Naar het oordeel van de Commissie heeft ondernemer zijn klacht dat sprake is van bevoordeling van organisatie A onvoldoende concreet onderbouwd. Bijlage 11 (Social Return) lijkt in hoofdzaak een 'standaardmodel' te zijn dat door aanbesteder wordt gehanteerd bij aanbestedingen met een waarde boven de €50.000,-. De Commissie verduidelijkt dat de omstandigheid dat *voorwaarden* (dus ook SROI-eisen) verband moeten houden met het voorwerp van de opdracht, niet automatisch inhoudt dat de in de SROI-eisen genoemde *doelgroepen* verband moeten houden met voorwerp van de opdracht.
- 4.3.9. Ondernemer heeft te weinig concreet geklaagd over de gestelde eis, waarbij aanbesteder terecht stelt dat ondernemer zijn eerste klacht over de eis pas na terzijdelegging heeft geformuleerd (zie voorgaand onder 4.3.2 e.v.). Dat statushouders niet worden genoemd in bijlage 11 lijkt eerder te zijn veroorzaakt door een beperkte wijziging van het standaardmodel dan een doelbewuste bevoordeling van een bepaalde organisatie. Statushouders worden immers wel via subgunningscriterium 1c bij de SROI-eis betrokken (zie bovenstaand onder 1.1).

5. Advies

De Commissie acht beide klachtonderdelen **ongegrond**.

Den Haag, 15 september 2021

Mr. A.C.M Fischer-Braams Mr. G.R. Werkman-Bouwkamp Mr. drs. T.H. Chen

Voorzitter

Vicevoorzitter

Commissielid